

[INTERVJU] Robert Peels, DSM NeoResins+, o tem, kaj je mogoče napovedovati z analizami gibanja zalog

Spremljajte dogajanje na končnih trgih pri končnih porabnikih

148
EUR
ADRIA
www.adria.si/48

Nataša Koražija
nataša.korazija@finance.si

Robert Peels je direktor za strategijo in komuniciranje pri nizozemski družbi DSM NeoResins+, raziskovalno pa se ukvarja z analizo zalog in napovedovanjem gospodarskih gibanj.

DSM NeoResins+ je sicer svetovno podjetje, ki zaposluje skupaj 1.200 ljudi, ukvarjajo se z inovativnimi tehnologijami na področju posebnih smol, med drugim so to plastične mase za uporabo v industriji in gradbeništvu, talne obloge, lepila in izdelki za grafično industrijo. Glavna ugotovitev njegove raziskave je, da proizvajalci, ki ne proizvajajo izdelkov za končni trg, bolj čutijo upad prodaje tudi zato, ker njihovi kupci v verigi zmanjšujejo zaloge. Kriza je tako zanje še intenzivnejša.

Trdite, da ekonomisti praviloma slabo razumejo pomen gibanja zalog, v ekonomskih modelih pa učinkov gibanja zalog ne upoštevajo. Kaj je glavna ugotovitev raziskave o učinkih posojilne krize na gibanje zalog?

Ce podjetje zmanjša zaloge, bo to vplivalo na manjšo prodajo njegovih dobaviteljev. Ko so zaloge v vsej verigi dodane vrednosti zmanjšane, je skupna prodaja manjša, večji upad prodaje pa imajo tista podjetja, ki so na začetku verige. Manjši bo upad v podjetjih, ki so bližje končnim kupcem. Skupni učinek upada zalog na gospodarstvo je sicer še vedno precejšnji, vendar bo v povprečju manjši od učinka, ki ga čutijo proizvajalci v zgornjem delu verige dodane vrednosti.

0 G L A S

4800
VOZOVNIC
ADRIA
www.adria.si/48

Na kaj natančno naj bodo menedžerji v podjetjih posebej pozorni, ko analizirajo gibanje zalog?

Menedžerji naj spremljajo dogajanje na končnih trgih, torej tam, kjer se uporabljajo njihovi izdelki. Veliko panožnih organizacij objavlja podatke o zalogah, veliko državnih statistik pa tudi podatke po posameznih panogah. Vendar dogajanje na končnem trgu daje veliko boljše podatke za srednjeročno napovedovanje prodaje. Ti podatki povedo več o prihodnji prodaji kot gibanja naročil neposrednih kupcev podjetja. Naročila neposrednih kupcev so namreč odvisna tudi od njihove politike zmanjševanja ali povečevanja zalog, na to pa lahko vpliva veliko različnih dejavnikov. Praviloma je težko spremljati spremembe v zalogah znotraj verig dodane vrednosti, ker ti podatki ponavadi niso ustrezno zbrani, vsaj v Evropi ne.

Kako lahko uporabimo informacije, ki jih dobimo z analizo zalog?

Zdajšnja kriza je posebna, ker je stečaj investicijske banke Lehman Brothers povzročil pretres vseh panogah. Vsa podjetja

so nenadoma začela varčevati z gotovino in hkrati zmanjševala zaloge. Če lahko podjetje oceni, za koliko so bile zmanjšane zaloge v verigi njegovih odjemalcev, in razume, kaj se dogaja na končnem trgu, potem je lažje oceniti, kako globoko bo nadaljnje upadanje in kako dolgotrajno bo. Pa tudi lažje je predvideti, v kakšnih razmerah se bo znašlo podjetje, ko se bo proces zmanjševanja zalog v verigi končal. S posebnim računalniškim modelom je mogoče iz gibanja zalog napovedati, kdaj lahko pričakujemo okrevanje povpraševanja in gospodarsko rast.

Kaj so najpomembnejše ugotovitve vaše analize, kakšni so učinki krize v vašem podjetju DSM?

Zmanjševanje zalog je povzročilo velik upad v predelovalni industriji v četrtem četrtletju leta 2008 in prvem četrtletju leta 2009. Poznejši upadi so povezani z dogajanjem na končnem trgu, pred tem pa je bil upad predvsem posledica zmanjševanja zalog. Sicer pa za naše podjetje z analizo zalog že lahko napovemo rast povpraševanja.

Katere ugotovitve vaše raziskave so pomembne tudi za druge udeležence na trgu?

Proizvajalci, ki so na začetku vrednostne verige, bolj občutijo ekonomske cikle - predvsem zaradi kumulativnih učinkov. Zato je pomembno, da pozorno spremljajo gibanje na končnem trgu svojih izdelkov. Pomembno je tudi, da razumejo dejavnike zmanjševanja oziroma povečevanja zalog pri kupcih. Koristno bi bilo tudi, če bi vladne oziroma nevladne ustanove (EU) začele zbirati natančnejše podatke o zalogah, da bi jih ekonomisti lahko vključili v svoje modele.

Naročila vaših neposrednih kupcev so odvisna tudi od njihove politike zmanjševanja ali povečevanja zalog, na katero lahko vpliva več dejavnikov. Zato je za učinkovito načrtovanje najpomembnejše spremljati, kaj se dogaja na končnem trgu.

Tako pravi Robert Peels iz DSM NeoResins+.

0 G L A S

Kdor pohiti, leti!

48
LET

www.adria.si/48

Praznujete naših 48 let na 4800 povratnih poletih za samo 148 EUR vključno s pristojbinami.

Posebna ponudba velja za nakup vozovnic do 20. novembra 2009 za potovanja iz Ljubljane od 22. oktobra do vključno 15. decembra 2009 ter od 11. januarja do vključno 15. marca 2010.

Število mest na izbranih letih je omejeno.

Seznam letov si lahko ogledate na:

ADRIA

A STAR ALLIANCE MEMBER
AMSTERDAM, ISTANBUL, LONDON, FRANKFURT, MÜNCHEN, DUNAJ, ZÜRICH, KOBLENHAGEN, VARSAVA, PARIZ, SKOPJE, PRISTINA, TIRANA.